СТРАТЕГИЈА ЗА ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ НА ОПШТИНА ДЕМИР КАПИЈА СО АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД 2021 -2025 ГОДИНА

Автор: СЕГ Холдинг

Содржина

I. Вовед ... 4

II. Методологија на стратешкото планирање ... 5

III. Ревизија на Стратегијата за локален економски развој 2015 – 2020 година со анализа на степенот на реализација на проектите ... 7

IV. Преглед на состојбите и опкружувањето во општината ... 8

Локација и демографија ... 8

Деловни субјекти и индустриски зони ... 10

Патна инфраструктура и извршени градежни работи ... 12

Земјоделство ... 13

Образование ... 15

V. СВОТ анализа ... 17

VI. Стратешки цели на Стратегијата за локален економски развој на Демир Капија ... 24

Визија на Општината ... 24

Мисија на Општината ... 24

Стратегиски приоритети и стратегиски цели ... 24

VII. Следење на реализацијата на Стратегијата за локален економски развој ... 25

VIII. Акциски план ... 26

Стратешка цел 1. Подобрено бизнис опкружување, земјоделие и туризмот. ... 26

Стратешка цел 2. Развој на човековите ресурси на локалната самоуправа, во партнерство со приватниот и граѓанскиот сектор, за испорака на ефикасни и ефективни услуги за населението и правните лица во општината ... 30

Стратешка цел 3. Подобрена физичка и комерцијална инфраструктура, искористување на потенцијалите за зелена индустрија и квалитетот на живеењето на локалното население. ... 32

Стратешка цел 4. Промоција на општината Демир Капија како атрактивно место за инвестиции ... 37

АНЕКС 1 ... 38

Извештај за имплементација на Стратегијата за локален економски развој 2015 – 2020 година ... 38

Графикон 1. Реализација на предлог Проектите од Стратегијата за локален економски развој 2015-2020 година.

Графикон 2. Население по возрасни групи споредбено 2010 со 2020 година.

Графикон 3. Живородени деца од 2010 до 2020 година.

Слика 1. Демографска карта на Општина Демир Капија со селските атари.

Табела 1. Активни деловни субјекти по големина, состојба 31 декември.

Табела 2. Активни деловни субјекти сектори на дејност НКД Рев2, состојба 31 декември.

Табела 3. Индустриски зони во Демир Капија.

Табела 4. Локална патна мрежа.

Табела 5. Извршени градежни работи во илјади денари.

Табела 6. Извршени градежни работи во илјади денари.

Табела 7. Земјоделски површини по категории на користење, по години, според НТЕС 2013.

Табела 8. Засеана површина во хектар на посеви, по години, според НТЕС 2013

Табела 9. Вкупен број на стебла, по години.

Табела 10. Површини и производство на лозја

I. Вовед

Процесот на планирање на локалниот економски развој ги следеше постулатите на сеопфатно стратегиско планирање за развојот на Општината. Фокусот на ова стратешко планирање беше локалниот економски развој (ЛЕР) и во тој контекст се анализираа сите значајни контекстуални фактори, внатрешни капацитети и предуслови со цел реалистично планирање за развој во следните 5 години. Како појдовна основа во процесот на планирање беа искористени веќе постоечки стратегии на Општината и тоа: Стратегијата за локален економски развој 2015-2020 година, Стратегијата за развој на туризмот во Општина Демир капија 2020-2024 и Социјалниот план 2021-2024 година. При тоа се анализираше степенот на имплементацијата на овие документи, како и релевантноста на мерките и планираните исходи во контекст на стратешко планирање 2021-2025 година. Понатаму во процесот на визионирање, но и при дефинирање на клучните мерки за развој беа земени во предвид Програма за развој на Вардарски плански регион 2021-2025 година, Националната стратегија за земјоделство и рурален развој, Националната стратегија за вработување 2016-2020, Оперативниот план за активни програми и мерки за вработување и услуги на пазарот на трудот, Планот за економски раст на Владата, Стратегија за иновации на Република Македонија, Стратегија за искористување на обновливи извори на енергија во Република Македонија до 2020 година и Регионална програма за инклузивен туризам 2021-2024 на Вардарски плански регион.

Во рамките на аналитичката фаза со помош на алатки за анализа на засегнатите страни се мапира сите засегнати страни согласно со нивната улога во локално економскиот развој. Информациите искористени во аналитичката фаза во подготовката на Стратегијата понатаму се искористија во фазата на планирање за ревидирање на визијата и мисијата на општината, за поставување на стратешки приоритети и цели, како и за дефинирање на мерки и активности за реализација. Процесот на стратешко планирање се одвиваше во блиска соработка помеѓу надворешен тим и вработените во одделението за Локален економски развој во Општината. При подготовката на Стратегијата се имаше во предвид мислењето на членовите на Работната група која имаше силна партиципативна улога.

За реализација на Стратегијата за локален економски развој на Демир Капија 2021 -2025 година се подготви и Акциски план. Процесот на планирање и понатаму треба да продолжи како редовна активност на општината под координација на Одделението за локален економски развој во рамките на локалната самоуправа и истиот да се усогласи со севкупното годишно планирање на општината и распределбата на буџетот за потребите на ЛЕР. Годишното планирање треба исто така да се заснова на претходни анализи направени во рамките на годишните извештаи за остварената на Акциските планови и да се прилагоди на евентуални нови потреби и промени во контекстот во кој не постоеле во времето кога е правена стратешката рамка за ЛЕР.

II. Методологија на стратешкото планирање

Процесот на стратешкото планирање на локалниот развој има шест фази. Фазите во пракса се флексибилни процеси, кога една фаза се преклопува со друга во зависност од локалните потреби. Оваа Стратегијата и Акцискиот план се ,,живи‘‘ документи, кој треба да се менува како што диктираат околностите. Подготовката на стратегијата се реализира преку интегриран пристап кон стратешко планирање на локалниот економски развој. Во осмислувањето на стратегија, членовите на работните групи го балансира локалниот економски развој со еколошки и социјални потреби.

Фази во подготовка на стратегијата:

- Дефинирање на групи од интерес (чинители) кои учествуваа во процесот на подготовка на Стратегијата како што членови од бизнис заедницата, граѓански организации, државни институции, локална самоуправа и др. За имплементација на оваа активност се дефинираа седум работни групи од различни области и тоа: урбанизам и просторно планирање, инфраструктура, економија, земјоделство и рурален развој, развој на туризам, и евроинтеграции и искористување на ЕУ фондовите.

- Подготовка на концептот и методологијата за подготовка на Стратегијата. Методологијата ги дефинираше фазите и постапките во процесот за изработка на Стратегијата. Исто така, ја предвидува динамиката на активностите преку кои се обезбедува остварувањето на стратешките приоритети.

- Подготовка на ревизија на досегашната стратегија со анализа на степенот на реализација на стратегијата врз основа на утврдени и договорени индикатори за следење и евалуација на локалната економија. Прегледот ги вклучи, каде што е можно, влезови, резултати, исходи и влијанија, како и процес на имплементација и нивото и степенот на учество на засегнатите страни. При подготовка на ревизијата се одржаа повеќе online состаноци работните групи и интервјуа по области.

- Подготовка на краток преглед на состојбите и опкружувањето во општината. Проценката на локалната економија започнува со прелиминарен преглед на постојните економски активности во рамките на една област и ги искористува достапните квантитативни и квалитативни информации што ги истакнуваат постојните структури и трендови во развојот на бизнисот, производство, вработување, вештини и други податоци што помогнаа да се идентификува стратешката насока на локалната економија. Собраните информации ја потенцираат потребата за специфични проекти и програми што ќе се прошират и ќе ја диверзифицираат локалната економија.

- Со цел да се идентификуваат клучните информации за локалната економија се подготви СВОТ анализа за стратешките области. За собирање детални информации за локалната економија се

користеа разгледаат различни методи и пристапи за разбирање на локалното економија, како што се (online) состаноци со чинителите на деловни активности и групи во заедницата, интервјуа и едноставни анкети.

- Изработка на Стратегијата која ги содржи следниве компоненти: визија, мисија, цели, програми, проекти и акциски план. Акцискиот план ги содржи селектираните предлог проектите од заинтересираните страни.

III. Ревизија на Стратегијата за локален економски развој 2015 – 2020 година со анализа на степенот на реализација на проектите

Во 2015 година Општина Демир Капија ја донесе Стратегијата за локален економски развој 2015 – 2020 година. Истата преставува темелна алатка за планирање на развојот на Општина Демир Капија, која се состои од следните компоненти: состојбите и ресурсите со кои располага општината, насоките, идеите и плановите за идниот економски развој, како и трасирање на патот за остварување на планираниот реален и остварлив локален економски развој. Во насока на нејзина операционализација предвидени се предлог проекти. Од Предлог проектите 37% се целосно реализирани, 24% се делумно реализирани и 39% се нереализирани. 79% од предвидените проекти се планира да продолжат и во имплементацијата на оваа Стратегија. Во Анекс 1 може да се види Извештај за имплементација на Стратегијата за локален економски развој 2015 – 2020 година.

Графикон 1. Реализација на предлог Проектите од Стратегијата за локален економски развој 2015-2020 година

Извор: Пресметки на авторот врз основа на Извештајот за имплементацијата

IV. Преглед на состојбите и опкружувањето во општината

Локација и демографија

Општина Демир Капија има околу 3.911 жители во 15 населени места од кои над 88% се Македонци. Во однос на половата застапеност 52% се мажи, а 48% се жени. Населението во последната деценија бележи благ пад и од 2010 година населението се има намалено за 224 жители. Општина Демир Капија зафаќа површина од 309 км2 и се наоѓа во југоисточниот дел на Тиквешката котлина. Низ неа поминуваат најважните сообраќајници во државата: Железничката линија Белград - Скопје - Солун - Атина и меѓународниот пат Е-75. Општината се наоѓа на десната страна на реката Вардар во падините на североисточната страна на Кожув планина и западната страна на Серта планина. Низ општината поминуваат покрај реката Вардар (24 км) поминуваат и реките Дошница (18 км), Бошавица (15 км) и Челевечката река која е заштитена на државно ниво.

Во состав на општината влегуваат следните населени места: градот Демир Капија и селата Барово, Бесвица, Бистренци, Драчевица, Дрен, Иберли, Клисура, Кошарка, Копришница, Корешница, Прждево, Стрмашево, Челевац и Чифлик. Општина Демир Капија се граничи со соседните општини: Неготино, Кавадарци, Гевгелија, Валандово и Конче.

Слика 1. Демографска карта на Општина Демир Капија со селските атари

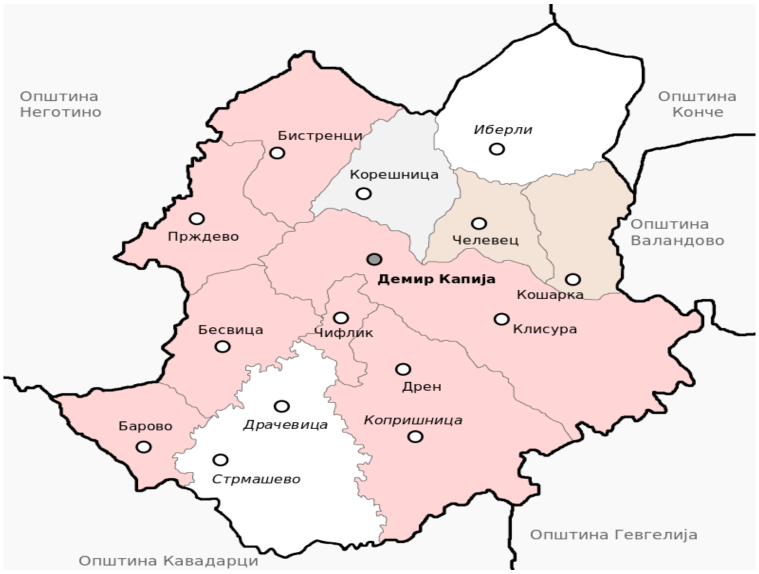

Во структурата на населението во периодот од 2010 година до 2020 година се забележува мал тренд на стареење и се зголемува бројот на жители кои се на возраст од 55+ години додека се

намалува бројот на жители на возраст под 55 години. Лицата на возраст над 55 години во 2010 година учествувале со 28% во вкупното население, а во 2020 година учествуваат со 33%.

Графикон 2. Население по возрасни групи споредбено 2010 со 2020 година.

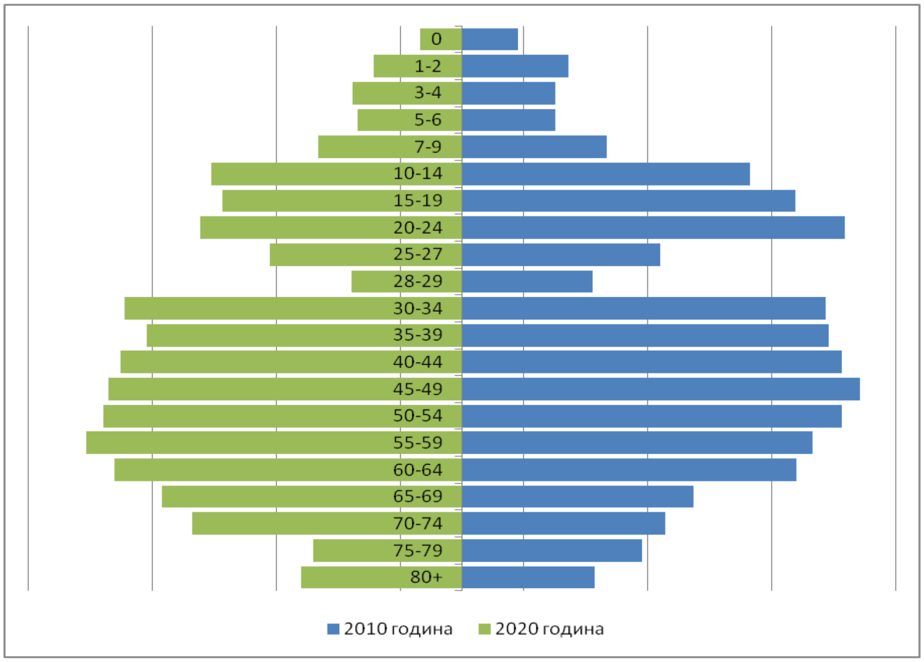

Извор: Државен завод за статистика

Исто така, во периодот од 2010 година до 2020 година се намалува бројот на живородени деца во општината. Во 2010 година имало 43, во 2016 година се достигнало највисокото ниво од 46 деца, додека во 2020 година 33 што преставува намалување за 23% во однос на 2010 година.

Графикон 3. Живородени деца од 2010 до 2020 година.

Извор: Државен завод за статистика

Имајќи ги во предвид моменталните трендови на миграции, стареење на населението и намалувањето на живородените деца во Општината постојат ризици на среден и долг рок за намалување на бројот на население.

Деловни субјекти и индустриски зони

Во општината во 2020 година има 91 претпријатија од кои 61 микро претпријатија, 26 мали и 1 големо претпријатие. Во однос на 2010 година има намалување на вкупниот број на активни претпријатија кое пред сé се должи на намалувањето на бројот на мали претпријатија. Исто така, битно е да се напомене дека во 2020 година има и големо јавно претпријатие кое има повеќе од 250 вработени. Од структурата на претпријатијата може да се види дека 99% се микро и мали претпријатија.

Табела 1: Активни деловни субјекти по големина, состојба 31 декември.[1]

година/големина	микро	мали	средни	големи	вкупно
2010	56	63	0	0	119
2020	61	29	0	1	91

Извор: Државен завод за статистика

Гледано по однос на сектори на дејност НКД Рев2 може да се забележи дека намалувањето на претпријатијата е поради намалувањето на активните претпријатија во секторот, Земјоделство, шумарство и рибарство; Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли, додека зголемување може да се забележи само во Градежништвото и во Стручни, научни и технички дејности.

[1] Треба да се има во предвид дека согласно со методологијата за бројот на активни деловни субјекти се зема местото каде што е регистрирано седиштето на деловниот субјект

Табела 2: Активни деловни субјекти сектори на дејност НКД Рев2, состојба 31 декември

Сектор/Година	2010	2020
Вкупно	**119**	**91**
А Земјоделство, шумарство и рибарство	11	9
В Преработувачка индустрија	11	6
Г Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	0	1
Д Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад; санација на околината	1	1
Ѓ Градежништво	3	5
Е Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	45	32
Ж Транспорт и складирање	13	13
З Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	12	6
Ѕ Информации и комуникации	1	1
К Стручни, научни и технички дејности	0	3
Л Административни и помошни услужни дејности	3	0
Љ Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување	1	1
М Образование	1	1
Н Дејности на здравствена и социјална заштита	9	5
Њ Уметност, забава и рекреација	2	1
О Други услужни дејности	6	6

Извор: Државен завод за статистика

Во Општина Демир Капија се развиени повеќе индустриски зони во кои функционираат претпријатија за: производство, монтажа и сервис на резервни енергетски системи, дизел мотори, телекомуникациски шалтери и останато, винарија, сепарација и сончеви фотоволтаични централи и др.

Табела 3: Индустриски зони во Демир Капија

Индустриска зона	број на слободни		Површина на земјиште м2	Површина на градба во основа м2	Намена
	јавни	приватни			
ДУП УБ 5 Демир Капија	0	31	30,651	12,308	Г2, Г3 и Г4
ЛУПД за Г2 на КП 160 и др. во с.Челевец	1	0	8,723	3,900	Г2, Г3 и Г4
ЛУПД за Г2 на КП 15 во с.Челевец	1	0	28,284	13,844	Г2, Г3 и Г4
ЛУПД за Г2 на КП 4451/2 и др. во Демир Капија	1	0	39,392	34,070	Г2, Г3 и Г4
ЛУПД за Г2 на КП 4494 и 4495 во Демир Капија	1	0	44,980	39,609	Г2, Г3 и Г4
УПВНМ Попова Кула, Д.Капија	4	0	161,916	62,415	Г2, Г3 и Г4
ДУП Земјоделско стопанство, Д.Капија	4	0	126,621	62,415	Г2, Г3 и Г4
ДУП Попова Кула -измена , Д.Капија	16	0	101,404	58,414	Г2, Г3 и Г4
ДУП за производство, сервиси и др.. Попова Кула, Д.Капија	12	0	21,886	13,131	Г2, Г3,Г4...
ДУП за производство, сервиси и др.. Попова Кула, - измена Д.Капија	0	3	3,270	1,981	Г2, Г3,Г4...
УП за село Дрен (локалитет Дошница)	4	6	30,986	17,947	Г2, Г3 и Г4
ВКУПНО	44	9	567,462	307,726	

Извор: Административни податоци на Општината

Во овие индустриски зони има 53 парцели од кои 44 се јавни, а 9 се приватни парцели. Парцелите опфаќаат 567 хектари на кои површината за градба е 308 илјади м2.

Патна инфраструктура и извршени градежни работи

Локалната патна мрежа во изминативе години бележи напредок и во 2019 година има 55 километри патишта и може да се забележи зголемување од 15 километри од кои 9 километри асфалт и коцка и 6 км земјени патишта.

Табела 4. Локална патна мрежа

	Вкупно	Асфалт и коцка	Земјани
2010	40	12	28
2019	55	21	34

Извор: Државен завод за статистика

Во 2020 година може да се забележи дека вредноста на градежните работи е зголемена во однос на 2010 година и изнесува 19.658.000 денари.

Табела 5. Извршени градежни работи во илјади денари

Година	Вкупно	станбени згради	реконструкција, санација, адаптација, големи поправки и редовно одржување на објектите	градежни работи
2010	16325	4500	4425	7400
2020	19658	6589	3569	9500

Извор: Државен завод за статистика

Во однос на завршените станови може да се забележи дека во 2013 и 2015 година е достигнат максимумот со 14 и 21 завршени или легализирани станови со 1.617 м2 и 1.479 м2 корисна површина. Инаку просечно во периодот од 2010 до 2020 година се изградени или легализирани просечно по 7 станови со над 600 м2 просечна корисна површина.

Табела 6. Извршени градежни работи во илјади денари

	Број на станови	Корисна површина во м2
2010	3	231
2011	5	669
2012	6	687
2013	14	1617
2014	9	896
2015	21	1479
2016	11	802
2017	3	207
2018	0	0
2019	0	0
2020	4	304

Извор: Државен завод за статистика

Земјоделство

Земјоделството преставува една од релевантните гранки во општината. Во општината во 2020 година има 2.900 хектари земјоделска површина од која 2.403 хектари е обработлива површина т.е. 83%, додека останатите 497 хектари се пасишта. Најголем дел од обработливата површина се ораници и бавчи кои зафаќаат 1.725 хектари т.е. 59% од обработливата површина. Вкупната обработлива површина во 2020 година во однос 2014 година е зголемена за 75 хектари, од кои ораниците и бавчи за 86 хектари, додека овоштарниците се намалени за 12 хектари. Во однос на

лозјата нема поголем промена и истите во 2020 година се 622 хектари т.е. 26% од вкупната обработлива површина.

Табела 7. Земјоделски површини по категории на користење, по години, според НТЕС 2013.

	Земјоделска површина	Обработлива површина	Ораници и бавчи	Овоштарници	Лозја	Ливади	Пасишта
2014	2825	2328	1639	49	621	19	497
2015	2723	2226	1532	50	625	19	497
2016	2720	2223	1460	50	694	19	497
2017	2793	2296	1683	37	557	19	497
2018	2814	2317	1657	37	604	19	497
2019	2909	2412	1734	37	622	19	497
2020	2900	2403	1725	37	622	19	497

Извор: Државен завод за статистика

Најголем дел од засеаните површина од 142 хектари во 2020 година е со пченица и јачмен со вкупно 279 хектари или 47% од вкупната површини на посеви. Од другите култури со поголема застапеност се луцерка со 53 хектари, пиперките со 46 хектари, пченката 45 хектари, доматите со 41 хектар, бостанот со 37 хектари и тутунот со 36 хектари.

Табела 8. Засеана површина во хектар на посеви, по години, според НТЕС 2013

	Пченица	Јачмен	Пченка	Тутун	Компири	Грав	Домати	Пиперки	Бостан	Луцерка
2014	338	293	45	54	20	15	55	71	43	51
2015	335	266	32	45	15	11	47	57	45	48
2016	344	191	35	39	12	7	43	49	41	51
2017	441	74	24	21	11	7	23	23	9	28
2018	188	438	37	31	13	10	21	37	36	27
2019	222	435	42	35	15	12	19	32	25	27
2020	142	137	45	36	15	13	41	46	37	53

Извор: Државен завод за статистика

Бројот на овошни стебла и овошје во 2020 година има благ раст во однос на минатите години и во 2020 година има 16.223 овошни стебла. Најголем број на стебла е кај сливата со 7.300 стебла. Покрај сливата во општината застапени се кајсии, вишни, ореви, и др. Имајќи ја предвид територијата на Општина Демир Капија постојат можности за јакнење на активностите за производство на органско овошје и сл.

Табела 9. Вкупен број на стебла, по години

	Цреши	Вишни	Кајсии	Дуњи	Јаболка	Круши	Сливи	Праски	Ореви	Бадеми
2014	550	1780	1390	480	730	450	6000	475	2160	420
2015	600	1850	1390	480	810	490	7520	1550	2150	420
2016	650	1850	1480	480	800	490	7590	1550	2076	420
2017	560	1250	1040	360	230	170	6830	510	890	260
2018	560	1550	1500	260	230	470	6835	610	890	260
2019	560	1550	1500	260	230	470	6835	610	890	260
2020	560	1550	2000	520	1000	650	7300	1000	1400	350

Извор: Државен завод за статистика

Во 2020 година имало 564 хектари родна површина и е произведено 5.369 тони грозје. Во општината постојат одлични услови за развој на лозарството што придонесува за рано созревање на грозјето (сорта мускат и раните сорти кралица и кардинал). Покрај овие, во Демиркапискиот регион е познат и по сортите грозје: жилавка, смедеревка, бела, теран, кратошија, вранец, гаме, алиготе, ризлинг и други. Демир Капија е позната по производство на квалитетните сорти вино: жилавка, прокупец, демиркаписко бело и смедеревка.

Табела 10. Површини и производство на лозја

	Родна површина хектари	**Вкупно производство во тони**
2014	621	5899
2015	623	7986
2016	622	7961
2017	557	3631
2018	544	7830
2019	554	6396
2020	564	5369

Извор: Државен завод за статистика

Образование

Децата од предучилишна возраст се згрижени во детската градинка Борис Трајковски. Во 2017 година имало 84 деца и 18 вработени во установи за згрижување и воспитание на деца - детски градинки / центри за ран детски развој.

Образовниот процес во Општина Демир Капија се спроведува преку: едно централно основно училиште ОУ „Д. А. Габерот“ во учебната 2020/2021 година има 39 наставници и 323 ученика. Во општината нема установа за средно и високо образование. Исто така, во општината нема верификувана програма и провајдер за образование на возрасни. Учениците го продолжуваат средното образование во поблиските градови, а високото образование во некој од универзитетските центри или на дисперзираните студии во блиските градови. Бројот на ученици незначително се намалува и од приближно 353 ученици во учебната 2010/2011 година е намален на 323 лица што преставува намалување од 8%. Бројот на наставниците во основните училишта се зголемува и од 32 наставници во учебната 2010/2011 година е зголемен на 39 наставници во учебната 2020/2021 година. Со намалување на бројот на ученици и зголемување на бројот на наставници подобрен е соодносот од 11 ученика на еден наставник на 8 ученика на еден наставник, што стреми кон долгорочно подобрување на квалитетот на образованието и подобрување на понудата на работна сила.

Табела 10. Ученици и наставници во основно образование во општината

	Ученици	Наставници	Ученици на еден наставник
2010/2011	353	32	11
2011/2012	354	35	10
2012/2013	339	38	9
2013/2014	332	39	9
2014/2015	319	39	8
2015/2016	323	36	9
2016/2017	329	36	9
2017/2018	327	37	9
2018/2019	325	39	8
2019/2020	325	38	9
2020/2021	323	39	8

Извор: Државен завод за статистика

Ситуационата анализа покажува дека и покрај направениот напредок во дел од областите за развој на општината се́ уште постојат големи можности и предизвици во повеќе области како што се: инфраструктурата, претприемништвото и развојот на малите претпријатија, бизнис опкружувањето и креирањето на работни места, развојот на земјоделието, угостителството и туризмот.

V. СВОТ анализа

СВОТ анализа се користи за проценка на предностите, слабостите, можностите и заканите, вклучени во локалниот економски развој. Анализата ја вклучува одредување на целта на развојот и ги идентификува внатрешните или надворешни фактори, поволни или неповолни, за да се постигне целта. СВОТ анализата го вклучува урбанизам и просторно планирање, инфраструктура, економија, земјоделство и рурален развој, развој на туризам, евроинтеграции и искористување на ЕУ фондовите, човечки ресурси, и заштита на животна средина.

	СИЛНИ СТРАНИ (ПРЕДНОСТИ)	**СЛАБИ СТРАНИ (НЕДОСТАТОЦИ)**
УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ	• Постоење на готови урбанистички планови и планови во изведба за населените места • Постоење на локална урбанистичка планска документација • Постоење на 7 плацови за фотоволтаици (Индустриска зона Попова Кула) • Населените места се компактни и во близина на општинскиот центар • Подготовка на урбанистичка документација за нови индустриски зони	• Недоволен број на спортски и детски игралишта • Не постои автобуска станица и автобуски стојалишта за редовни линии • Нема организиран превоз меѓу населените места • Не постои банка во Демир Капија • Немање на ТИРЗ зона
ИНФРАСТРУКТУРА – ТРАНСПОРТНА, КОМУНАЛНА И ЕНЕРГЕТСКА	• Одлична патна поврзаност преку Коридор 10 • Релативно добра патна мрежа • Постоење на железница со станица за превоз на патници и стока • Сообраќајната и транспортната инфраструктура е солидна • Постоење на патна сигнализација • Тек на гасовод • Енергетската мрежа има добра поврзаност • Скопскиот аеродром е во релативна близина • Атмосферските води се зафаќаат на поголема површина • Канализационите мрежи во урбаните региони се нови или реконструирани • Главниот цевковод во градот е заменет • Изградба на системи за одведување на фекална вода во некои села • Реконструкција на патиштата во Демир	• Слаба канализациона мрежа во руралните средини (околу 70%) • Капацитетот на селските водоводи за приклучување на индустриски капацитети е ограничен • Потребна е реконструкција на локалните асфалтни патишта • Потребна е дел од реконструкција на регионален пат (Демир Капија-Бесвица, Барово-Крњево) • Комуникациите не се одржуваат на високо ниво • Локалните патишта кои водат до содржини за алтернативен туризам не се доволно искористени • Дел од улиците немаат доволен капацитет да ги акумулираат атмосферските води • Во село Клисура не е доизграден водоводот и нема фекална канализација

	Капија и нов пат до село Клисура • Реконструкција и модернизација на уличното осветлување	• Мостот на река Бошавива е со ограничена носивост • Не е завршена обиколница на Демир Капија • Локалните водоводи се со слаб капацитет • Водоводот и канализацијата во руралните средини е недоволно изграден • Постојат диви депонии • Недостаток на колектори • Непостоење на систем за развој на обновливи извори на енергија • Нема рециклирање на отпадот за производство на енергија • Земјоделските површини се слабо поврзани со патишта • Патиштата и улиците немаат доволна сигнализација • Возниот парк во јавниот превоз е застарен • Немање на соодветен електроенергетски систем (нема 110 КВ трафостаница и далекводи за пренос на произведената енергија) • Немање на регулирани речни корита и порои
ЕКОНОМИЈА – МСП, ИНДУСТРИЈА, ИНОВАЦИИ	• Препознатливи производи на винарии • Активни деловни субјекти има во голем број • Сообраќајната и транспортната инфраструктура е солидна • Изработка на Водич за инвестиции	• Континуирана миграција на населението • Работната сила не е усогласена со пазарните потреби • Неорганизираност за настап на странски пазари • Низок економски развој • Институциите недоволно го поддржуваат приватниот сектор • Сивата економија е голема
ЗЕМЈОДЕЛСТВО И РУРАЛЕН РАЗВОЈ	• Развиено лозарство • Поволна клима за развој на земјоделски, индустриски култури и винова лоза • Обработливо земјоделско земјиште • Земјоделието и сточарството имаат традиција • Еколошки производи	• Земјоделските имоти не се евидентирани • Задругарскиот систем е неразвиен • Постоење на голем број мали парцели • Системот за заштита од град е неразвиен • Не постојат доволно наводнувачки мини акумулации • Немање на соодветен систем за наводнување на земјоделски површини (цевководи) • Не постои регионален откупен центар

		• Недоволни преработувачки капацитети за земјоделски производи • Недостаток на квалитетни стратешки документи и студии
РАЗВОЈ НА ТУРИЗАМ И ИСКОРИСТУВАЊЕ НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО-ИСТОРИСКОТО НАСЛЕДСТВО	• Постоење на Дом на Култура • Постојат атрактивни туристички локации • Голем број од атрактивностите и патеките се обележани • Атрактивните ресурси се во близина на комуникациите • Постоење на информативни пунктови, логистика, сервисни и туристичко-угостителски услуги • Многу висока транзитност и близина на меѓународен автопат • Комплекс тврдини во Демиркаписка клисура • Добри потенцијали од активни манифестации • Постоење на образовен центар за туристички обуки • Музеј на виното • Сместувачки и угостителски капацитети • Голем број на винарии • Угостителската понуда е разновидна • Минималните материјални и технички услови се задоволени • Богатство од природно, културно, археолошко и историско наследство • Постоење на заштитени споменици на културата и предложени за заштита • Постоење на хидроморфолошки атрактивности (реките Вардар и Бошевица) • Топли вирови на Дошница • Зони со богат биодиверзитет кои се заштитени или се предложени за заштита • Алтернативните форми на туризам имаат солидна база за нивен развој	• Не се реализирани голем број на инфо точки • Недоволна застапеност на транзитни тури • Туристичките објекти и локалитети се лошо опремени и уредени • Спомениците не се во целост инфраструктурно поврзани • Културното наследство се користи малку при туристичките посети • Засегнатите страни не се заинтересирани за инвестирање во културниот туризам • Манифестациите и бизнисите се слабо поврзани • Капацитетите за сместување се мали • Нема домаќинства кои нудат сместување • Не постои промоција на селективни видови на туризам • Агро-туризмот не е интересен за земјоделците • Неискористени локации за угостителство • Рецептивните капацитети не се доволно понудени во туристичките агенции • Недостигаат лиценцирани туристички водичи • Туристичките производи не се дефинирани • Не постои здравствен и фото туризам • Ловниот туризам не е развиен • Не постои бесплатен интернет во туристички локалитети • Слабо управување со дестинациите • Недоволно стручен кадар за туристички менаџмент • Туристичката понуда ја нема на мобилни апликации • Отежнат пристап до туристички објекти • Не постојат тури со хетерогени содржини • Предлозите на заштитени просторни целини се нереализирани

		• Туристичките производи се неинвентивни • Природните вредности се недоволно афирмирани • Не постојат уредени платоа за презентирање на атрактивностите • Бреговите не се уредени за развој на активности на вода
ЕВРОИНТЕГРАЦИИ И ИСКОРИСТУВАЊЕ НА ЕУ ФОНДОВИТЕ – ОТВОРЕНИ И ПРЕДПРИСТАПНИ ПРОГРАМИ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА, ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОДРЖЛИВ РАЗВОЈ	• Добра соработка со институции од централната власт • Одлична соработка со интернационални институции и донатори • Помош и поддршка за подготовка на проектни апликации за расположливите европски фондови (ИПАРД) и поддршка при изработка на документацијата во надлежност на општинската администрација	• Слаб капацитет за управување со претпристапни фондови од ЕУ • Фондовите се распределени нерамномерно • Недостаток на финансиски средства за учество во проекти
ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	• Основно училиште со нова спортска сала • Заштитни служби и противпожарна заштита	• Нема стимулација на соработка • Слаб процент на квалификувана работна сила • Не постои центар за доквалификација и преквалификација • Не постојат активни бизнис старт-ап центри за младите • Нема средно (стручно) училиште • Не постојат индустриски зони интересни за младите • Не постојат активни проекти за задржување на младите во регионот • Нема болница • Недостиг и одлив на здравствен кадар • Свеста во однос на социјално исклучените лица е ниска • Не постои дом за стари лица • Институциите се недоволно опремени • Недостаток на регионални служби • Координацијата меѓу централната и локалната власт во однос на грижа, одржување и користење на спортски објекти е несоодветна • Слаб развој на е-услуги од општината • Недостигаат културно-забавни содржини • Свеста за развивање на социјално

		претприемништво е ниска
ЗАШТИТА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА	• Добра географска положба • Општината има програма за ЕЕ • Расположливи површини за фотоволтаици • Изработени студии за рециклирање • Природни богатства и биодиверзитет • Климатски услови • Водни богатства • Со примена на мерките за ЕЕ е променето уличното осветлување во општината	• Населението и фирмите се недоволно едуцирани за заштитата на природата • Постоење на диви депонии • Цврстиот отпад не се депонира соодветно • Нема систем за собирање и рециклирање на отпад • Не постои регионална депонија • Капацитетите за одведување и пречистување на отпадните води се недоволни • Постоечката инфраструктура за одведување на атмосферските води е делумно функционална • Не постојат доволно пречистителни станици • Индустриските капацитети немаат доволно филтри за прочистување на воздухот • Средината е загадена со фекалии и пестициди • За греење се користат фосилни горива • Не постои централен систем за греење • Системот за прифаќање на незагадувачки грејни тела е неразвиен • Капацитетот за управување со општината е недоволен
	Можности	**Закани**
УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ	• Постигнување на високо ниво на урбанизација преку современи методи	• Законската регулатива за урбанистичко планирање се менува често • Инвестициите се намалуваат • Урбанизацијата е на ниско ниво • Постоечки дивоградби
ИНФРАСТРУКТУРА – ТРАНСПОРТНА, КОМУНАЛНА И ЕНЕРГЕТСКА	• Можност за вклучување во системот на брзи пруги	• Недоволно финансии за одржување на локалните патишта • Недостаток на средства за подобрување на инфраструктурата
ЕКОНОМИЈА – МСП, ИНДУСТРИЈА, ИНОВАЦИИ	• Развој на претприемнички иницијативи и МСП • Промоција на индустриски зони за привлекување инвестиции • Во централниот буџет постојат програми за поддршка на бизниси	• Високостручниот кадар си заминува • Странските партнери имаат намален обем на работа • Инвестициите се намалуваат заради Ковид кризата • Административните процедури се

	• Формирање на бизнис стартапи и инкубатори • Воведување на кружна економија • Расположливи фондови за развој на економијата и комуналната инфраструктура	спорни и обемни
ЗЕМЈОДЕЛСТВО И РУРАЛЕН РАЗВОЈ	• Големи потенцијали за еколошки здрава и органска храна • Побарувачката на храна постојано се зголемува а со тоа и цените	• Климатските промени влијаат негативно • Субвенциите се исплаќаат со задоцнување • Откупните цени се ниски
РАЗВОЈ НА ТУРИЗАМ И ИСКОРИСТУВАЊЕ НА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО-ИСТОРИСКОТО НАСЛЕДСТВО	• Можности за развој на алтернативен и транзитен туризам • Интерес за активен, рекреативен и спортски туризам • Интерес за здравствен и верски туризам • Зголемен интерес за вински и гастрономски туризам • Интегрирање во меѓународни кружни тури • Црпење искуства од општини во светот со развиен транзитен туризам • Вклучување на винските патишта во туристичките понуди • Вклучување на стопанските капацитети во туристичката понуда • Инвестирање во капитални објекти во културата • Развивање тематски патеки со културното наследство • Програми за промоција на културен туризам • Развој на културен туризам преку домашни и меѓународни фондови • Претпристапни фондови од ЕУ (ИПАРД) • Меѓународна промоција на винскиот туризам • Подобрување на капацитетите преку меѓународни искуства • Меѓународно вмрежување за алтернативен, вински и рецептивен туризам • Локалните настани привлекуваат повеќе луѓе • Стандардизирање на патната сигнализација и обележувањето на атрактивностите • Реализација на тури со природно и	• Околината на спомениците е подложна на деградација • Нелегално ископување и трговија со туристичкото наследство • Не постојат доволно средства за конзервација на културното наследство • Старите занаети исчезнуваат • Нестабилност во економијата и политиката • Проблеми со аплицирање и користење на финансии за рурален туризам и угостителство • Бавно адаптирање кон меѓународните угостителски стандарди • Слаб интерес за инвестирање во рецептивните капацитети • Природното богатство на општината не е препознаено кај странските туроператори • Развојот на еко-туризмот има високи стандарди • Влијание на климатските промени • Влијание на пандемијата од Ковид 19 • Транспортот и мобилноста се намалуваат • Рестрикции во работењето на субјектите

	културно наследство со соседни општини, региони и земји • Уредување на долината на Вардар преку меѓународни проекти • Организација на интернационални натпревари во екстремни спортови • Вклучување во меѓународна мрежа на заштитени простори	
ЕВРОИНТЕГРАЦИИ И ИСКОРИСТУВАЊЕ НА ЕУ ФОНДОВИТЕ – ОТВОРЕНИ И ПРЕДПРИСТАПНИ ПРОГРАМИ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА, ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОДРЖЛИВ РАЗВОЈ	• Можност за искористување на меѓународни средства од пристапни фондови на ЕУ • Постоење на програми за претприемништво и самовработување • Расположливи фондови и повици за развој на енергетската ефикасност • Аплицирање на крос-бордер проекти • Користење на фондови за развој и претпристапни фондови	• Проблеми со аплицирање и користење на финансии за патна сигнализација • Неспремност на општината за аплицирање и реализација на проекти финансирани од надвор • Административни пречки
ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	• Програми за претприемништво и самовработување • Креирање нови работни места со проширување на производствените капацитети • Работа од далечина • Глобална поддршка на социјални претприемачи • Невладиниот сектор учествува во голем број на проекти • Програми на АВРСМ и Агенција за млади и спорт • Глобална дигитализација	• Младите образовани кади се барани вон државата • Тренд на барање работа во странство • Несоодветна квалификација на работната сила
ЗАШТИТА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА	• Производството на енергија од обновливи извори има голем потенцијал • Воведување на системи SMART City	• Животната средина постојано се загадува • Влијание на климатските промени • Штети од природни непогоди

VI. Стратешки цели на Стратегијата за локален економски развој на Демир Капија

Визија на Општината

Општина Демир Капија е атрактивен простор за инвестиции со изградена инфраструктура, еколошки чиста средина, развиен туризам и земјоделство, која ги користи своите природни потенцијали, со зголемен број на бизниси преку партнерство со приватниот сектор.

Демир Капија е привлечна дестинација за работа и живеење, со комплетна физичка инфраструктура, заштитена природна средина, активен алтернативен и еко-туризам како и промоција на модерно земјоделие.

Мисија на Општината

Демир Капија како Општина со голем број на туристички атракции, со потенцијали за развој на земјоделството и еко-туризмот, како природна и еколошки чиста средина, се залага за обезбедување позабрзан и рамномерен социоекономски развој и подобрување на квалитетот на живеењето на локалното население.

Општина Демир Капија обезбедува ефикасни и ефективни услуги за граѓаните, приватниот сектор и граѓанските организации, притоа промовирајќи ја чистата средина, одржливи извори на енергија, алтернативен и еко-туризам и модерно земјоделие, преку користење на природните и човечките ресурси.

Стратегиски приоритети и стратегиски цели

Согласно со презентираните карактеристики на општината Демир Капија може да се заклучи дека станува збор за општина која што располага со основни појдовни ресурси за понатамошен развој на туризам, земјоделството, еколошката индустријата, подобрување на бизнис климата во Општината и развој на соработката со невладиниот сектор.

- Стратешка цел 1. Подобрено бизнис опкружување, земјоделие и туризмот.
- Стратешка цел 2. Развој на човековите ресурси на локалната самоуправа, во партнерство со приватниот и граѓанскиот сектор, за испорака на ефикасни и ефективни услуги за населението и правните лица во општината

- Стратешка цел 3. Подобрена физичка и комерцијална инфраструктура, искористување на потенцијалите за зелена индустрија и квалитетот на живеењето на локалното население.

- Стратешка цел 4. Промоција на општината Демир Капија како атрактивно место за инвестиции.

VII. Следење на реализацијата на Стратегијата за локален економски развој

Следењето на остварувањето на Стратегијата ќе се спроведување како на ниво на остварување на зацртаните активности и резултати така и на ниво на успешноста на Стратегијата во смисла на оствареноста на стратешките цели.

На стратешко ниво локалната самоуправа ќе спроведе периодична евалуација на остварeноста на стратегијата по истекот на 3 години од донесување на истата. За секоја стратешка цел Општината ќе дефинира клучни показатели на успешноста. Препораките од дадената периодична евалуација ќе се искористат по потреба за ревизија на Стратегијата. При истекот на петата година од спроведувањето на Стратегијата, локалната самоуправа ќе спроведе ќе спроведе завршна евалуација согласно со поставените индикатори и нивните крајни вредности, а наодите од истата ќе бидат употребени како појдовна основа при дизајн на следната Стратегија за ЛЕР.

Успешноста на Стратегијата за ЛЕР ќе се оценува според следните критериуми:

- *Релевантност*: Дали целите и резултатите на Стратегијата одговараат на дефинираните потреби и приоритети на ЛЕР ?

- *Ефективност*: Степенот до кој целите се постигнати односно дали мерките и активностите ги дале очекуваните резултати? Дали можело да се постигне повеќе?;

- *Ефикасноста*: Дали сите расположливи ресурси биле искористени во имплементација на Стратегијата? Дали целите и резултатите се постигнале со најмалку можни ресурси?;

- *Одржливост*: Дали мерките и активностите имплементирани во рамки на Стратегијата се одржливи и ќе имаат позитивни ефекти врз локалниот економски развој на општината и по истекот на периодот на Стратегијата?

VIII. Акциски план

Стратешка цел 1. Подобрено бизнис опкружување, земјоделие и туризмот.

Активност	Индикатор за реализација	Временска рамка	Одговорни институции
Креирање на економски/социјален совет во рамките на општината	Информирање на работодавачите за креирање на економски/социјален совет Изготвување на план за работа на економски/социјалниот совет Одржување на работни состаноци Изработка на календар на настани за Инфо сесии со работодавачите	2021 на квартална основа	- Општина Демир Капија -Работодавачи од општината -граѓански организации
Организирање настан за информирање на заинтересираните претставници на микро и малите претпријатија со претставници на Агенцијата за вработување за можностите за пристап со грантови и кредити.	Одржани Инфо средби со микро и малите претпријатија	на годишна основа	- Општина Демир Капија -АВРСМ
Инфо сесии за можностите за финансирање и поврат на инвестициите на инвестициски проекти	Одржани инфо сесии	Континуирано	- Општина Демир Капија -граѓански организации -Консултантски куќи
Информирање на работодавачите и физичките лица за можностите кои ги нуди ИПАРД програмата	Одржани Инфо сесии Дадени потврди дека инвестицијата е во согласност со Стратегијата за локален	На квартална основа	- Општина Демир Капија -АФПЗРР -граѓански

	економски развој		организации -Консултантски куќи
Информирање на работодавачите и физичките за можностите за аплицирање на огласите на Фондот за иновации	Дистрибуирани Информации за можностите за учество на огласите во Фондот за иновации	На квартална основа	- Општина Демир Капија -Фонд за иновации -граѓански организации
Изградба на Инфо пулт во соработка со бензинската пумпа Детоил или сл. за подобрување на транзитен туризам	Подготвен Инфо материјал Креиран Инфо пулт Дистрибуирани материјали	2021	- Општина Демир Капија -Работодавачи - Детоил или др.
Подготовка на урбанистичка документација за нови индустриски зони на територијата на општината	Развој и проширување на зоните.	2021-2025	- Општина Демир Капија
Изработка на Водич за инвестиции (вклучувајќи ја и можноста за инвестиции во искористување на обновливите извори на енергија);	Изработен водич за инвестиции во Демир Капија	2021-2022	- Општина Демир Капија
Афирмација на природните вредности на Општината	Изработка на мобилна апликација за општината Мобилна апликација адаптирана за инклузивен туризам Ажурирање на точките за туризам и угостителство, јавните институции и др. на google map со вклучување на слики.	2023	-Општина Демир Капија -донатори
Креирање на спасувачка служба во делот на активен туризам	Обезбедување на обука на спасителите	2022	-Општина Демир Капија

	Обезбедување опрема за спасителите Воспоставување на спасувачка служба		-донатори
Менаџирање на локалитетот топли вирови и качувачкиот локалитет/центар демиркаписка клисура	Барање на дозвола од Национални шуми за преземање на управувањето Подготовка на менаџмент план за управување со двете дестинации со вклучена можност за концесија	2022-2023	- Општина Демир Капија -Национални шуми
Изградба и опремување на Етно село „Клисура„ врз основа на направената техничка документација	Изградено и опремено Етно село „Клисура„	2021-2025	- Општина Демир Капија
Заштита и истражување на туристички атракции Горен и Долен Змејовец	Поднесена иницијатива до Министерството за животна средина Истражени и заштитени Горен и Долен Змејовец Направен пристапен пат	2021-2025	- Општина Демир Капија - Министерството за животна средина
Поврзување на градот Демир Капија со клисурата преку реката Вардар со висечки пешачки мост	Подготвен нацрт проект Изграден висечки мост	2022-2025	- Општина Демир Капија -Донори вклучувајќи ја Британска Амбасада
Реализација на активностите од Стратегијата за развој на туризмот 2020-2024 година	Меѓу периодичен извештај за реализација на активностите од Стратегијата Завршен извештај за реализација	2022 2025	- Општина Демир Капија
Подобрување на условите за инклузивен туризам преку имплементација на	Адаптација на информативни материјали Адаптација на пристапните	2021-2024	- Општина Демир Капија

Регионалната програма за инклузивен туризам 2021-2024	патишта и движењето до и околу објектите и содржините		-донатори -граѓански организации
Поставување на платформа за полетување на параглајдери	Функционална платформа за полетување на параглајдери КО Корешница	2021-2022	- Општина Демир Капија

Стратешка цел 2. Развој на човековите ресурси на локалната самоуправа, во партнерство со приватниот и граѓанскиот сектор, за испорака на ефикасни и ефективни услуги за населението и правните лица во општината

Активност	Индикатор за реализација	Временска рамка	Одговорни институции
Подобрување на соработката со граѓански организации и консултантски куќи за аплицирање на проекти	Мапирање на граѓански организации и консултантски куќи за аплицирање на проекти Правење на партнерства Информирање за новите отворени повици за искажување на интерес	2021-2022 Континуирано	- Општина Демир Капија -граѓански организации -Консултантски куќи
Подготовка на проекти на локално ниво за прекугранична соработка	Аплицирање на проекти Реализација на проекти	Континуирано	- Општина Демир Капија -ЕЛС -граѓански организации -Консултантски куќи
Подготовка на ИПА проекти за локална инфраструктура	Аплицирање на проекти Реализација на проекти	Континуирано	- Општина Демир Капија -ЕЛС -граѓански организации -Консултантски куќи
Подготовка на ЕУ проекти на локално ниво како што се Хоризонт 2020, Косме, Програма за вработување и социјални иновации, Еразмус +, Европа за граѓаните и др.	Аплицирање на проекти Реализација на проекти	Континуирано	- Општина Демир Капија -ЕЛС -граѓански организации

			-Консултантски куќи
Анимирање на меѓународните организации за финансирање на проекти во рамките на општината	Организирање на донаторска средба за финансирање и операционализација на Стратегијата за локален економски развој	2021	- Општина Демир Капија
Обуки за Менаџмент на проектен циклус и претприемништво	Обучени заинтересирани лица од општината	2022	- Општина Демир Капија -Швајцарска амбасада, ЕУ,УНДП, граѓански организации
Зајакнување на економијата на општина Демир Капија преку поддршка за отворање на социјални претпријатија	Отворено социјално претпријатие	2021-2025	- Општина Демир Капија -граѓански организации
Поддршка на стручно оспособување преку промоција на практиканство.	Информирање на работодавачите за можностите за практиканство	на годишна основа	- Општина Демир Капија -АВРСМ -граѓански организации
Креирање на установа/институција за образование на возрасни.	Информирање на работодавачите и граѓански организации за можностите за креирање на установа/институција за образование на возрасни Креирање на установа/институција за образование на возрасни	2021-2022	-граѓански организации -Работодавачи - Општина Демир Капија

Стратешка цел 3. Подобрена физичка и комерцијална инфраструктура, искористување на потенцијалите за зелена индустрија и квалитетот на живеењето на локалното население.

Активност	Индикатор за реализација	Временска рамка	Одговорни институции
Искористување на потенцијалите за зелена индустрија и изградба на ветерниот парк во Демир Капија	Изградба на три ветерни турбини со поединечна моќност на секоја турбина од 3,3 MW на површина од 18,77 хектари Изградба на дополнителни ветерни турбини по изработка на инфраструктурниот проект од страна на инвеститорот	2021-2024	- Општина Демир Капија -Агенција за енергетика
Искористување на потенцијалите за зелена индустрија преку изградба на фотоволтаици	Изградба на 1,8 ха земја на фотоволтаици во зоната Попова Кула во КО Демир Капија Изградба на Е2 – комунална инфраструктура – фотоволтни централи на 5,72 ха површина во КО Прждево Изградба на Е2 – комунална инфраструктура – фотоволтни централи на 7,62 ха површина во КО Бистренци Изградба на Е2 – комунална инфраструктура – фотоволтни централи на 9,3 ха површина во КО Бистренци Изградба на Е2 – комунална инфраструктура – фотоволтни централи Изградба на1,53 ха земја на фотоволтаици во Бесвица	2021-2025	- Општина Демир Капија
Искористување на водените ресурси на територијата на општината со изградба на	Изградба на акумулациона брана на р. Дошница со мала хидроцентрала и секундарен	2021-2025	- Општина Демир Капија

акумулации и мали хидроцентрали	водоснабдителен систем на река Дошница Брана (Бучевник) низводно од вливот на реките Дошница и Бучевник • Каменонасипна брана со централно глинено јадро со висина 70 м, ширина на круна 6 м и должина 235 m, Акумулација на вода од 14.5 милиони м3 • Нова хидроцентрала на река Дошница со капацитет од 1,1 MW • Водоснабдување водоснабдување на Демир Капија и дел од Неготино, • Наводнување со системи капка по капка на 3500 Ха Развој на систем за наводнуваат плодните земјоделски површини на териториите на општините Демир Капија и Неготино Развој на систем за водоснабдување на дел од Општина Демир Капија		-Општина Неготино
Искористување на отпадот од виновите насади производство на енергијата.	Изработка на објект со намена Е2 – централа за производство на електрична енергија од обновливи извори (биомаса) со капацитет до 800 KV на дел од КП 42, КО Корешница на 0,71 ха во Корешница	2022-2023	- Општина Демир Капија
Набавка на контејнери (за пластични шишиња, стаклени	Набавени контењери Едукација на населението за	2022	- Општина Демир Капија

шишиња, хартија)	заштита и чување на животната средина		-донатори
Изградба и реконструкција на патишта	Изработка на соодветна техничка документација за развој и подобрување на нова, но со реконструирање на постоечка патна инфраструктура Изградба на патна инфраструктура	2021-2025	- Општина Демир Капија
Чистење на Демиркаписка клисура по течение на Человечка река од цврст отпад оставен од градба на автопат.	Исчистен див отпад	2022-2023	- Општина Демир Капија -донатори
Иницијативи за отворање на банкарски експозитури	Отворање на банкарска експозитура	Континуирано	- Општина Демир Капија
Посредување за отворање на канцеларии на подрачните министерства	Отворени подрачни канцеларии на подрачни министерствата	Континуирано	- Општина Демир Капија
Интервенции во водоводната инфраструктура во градот и населените места, каде што не е извршена замена на азбестно-цементни цевки со нови полиуретански цевки со што ќе се решат истовремено два проблема – големите загуби на вода во секундарната мрежа и ќе се подобри квалитетот на водата за пиење	Заменети азбестно- цементни цевки со нови полиуретански цевки	2021-2025	- Општина Демир Капија
Изградба на системи за одведување на фекална вода во селата кои не се покриени со систем за канализација, освен Градот и селата Бистренци и Корешница;	Изграден системи за одведување на фекална вода во селата Дрен и Прждево Изградба на системи за третман на отпадните води со изградба на пречистителни станици во	2021-2025	- Општина Демир Капија

	населените места во општината		
Изградба на атмосферска канализација во градот	Изградена атмосферска канализација на остатокот од улица бр. 3	2021-2022	- Општина Демир Капија
Реконструкција и одржување на улици во Демир Капија и населените места, како и локалните патишта, посебно на оние кои водат до населените места и рекреативните (туристички) локалитети и урбано уредување на населените места и туристичките (рекреативни и археолошки) локалитети;	Санација на локалната улица „11 Октомври“ во должина од 158,13 м; Санација на локална улица ‘8миМарт”, во должина од 143,38 м; Санација на локалната улица „Гоце Делчев“, во должина од 213,68 м; Санација на локалната улица Маршал Тито, во должина од 195,89 м. Изградба на улица бр. 1 и бр.2 во с.Корешница во должина од 700 метри Изградба на улица (крак бр. 1, бр.2 и бр.3) во с.Корешница во должина од 690 метри Асфалтирање на улица ,,Борис Кидрич'' во должина од 253м Довршување на изградбата на заеднички дел од регионалните правци и Р29171 и Р29178 во Демир Капија или довршување на обиколница Демир Капија со должина од 700 метри	2021-2023	- Општина Демир Капија -МТВ -Светска Банка -Биро за Регионален Развој
Проширување на спортско рекреативен локалитет	Изградба на фудбалско игралиште, тениско, одбојкарско игралиште, симулација на патека за планински велосипед (pump	2021-2025	- Општина Демир Капија

	track) и фитнес парк.		
Подобрување на изолацијата на училиштето	Реконструкција на фасадата на училиштето	2021-2022	- Општина Демир Капија
Подобрување на условите за работа на институциите од јавен карактер во општината	Преселба на општинските канцеларии во нови простории	2021-2022	- Општина Демир Капија
Подобрување на условите во Музејот	Извршена реконструкција на кровот	2021-2022	- Општина Демир Капија
Намалување на социјалните проблеми и зголемување на достапноста на услугите согласно потребите на најранливите категории на граѓани	Имплементација на Социјалниот план на Општината	2021-2024	- Општина Демир Капија
Подобрување на пороите и водотеците во општина Демир Капија	Изработка на техничка документација за реконструкција на пороите и водотеците Реконструкција на пороите и водотеците во општина Демир Капија	2021-2024	- Општина Демир Капија
Подобрување на условите за работа на институциите	Изработка на техничка документација Реконструкција на стари општински објект	2021-2024	- Општина Демир Капија
Отпочнување на процес на гасификација на Општината	Изработка на техничка документација за гасификација на Демир Капија со можност за поврзување на главниот државен гасовод	2021-2022	- Општина Демир Капија

Стратешка цел 4. Промоција на општината Демир Капија како атрактивно место за инвестиции

Активност	Индикатор за реализација	Временска рамка	Одговорни институции
Промоција на Демир Капија како привлечна дестинација за инвестирање	Изработка на водич за инвестиции во општина Демир Капија	2022	Општина Демир Капија, граѓански и приватен сектор
Промоција на Демир Капија како атрактивна дестинација	Изработка на промотивен спот за Демир Капија	2023	Општина Демир Капија
Промоција на Демир Капија како привлечна дестинација за алтернативен и еко туризам	Организација на саем за алтернативен и еко туризам	2023	Општина Демир Капија, Агенција за промоција и поддршка на туризам
Промоција на атрактивностите на Демир Капија	Ангажман на социјални медиуми / инфлуенсери за промоција на општината Демир Капија	2022-2023	Општина Демир Капија, маркетинг агенција

АНЕКС 1

Извештај за имплементација на Стратегијата за локален економски развој 2015 – 2020 година

	Стратешка цел и предлог Проект	Состанок / интервју	Реализација на активност				Коментари и забелешки
1	**Стратешката цел 1: Намалување на невработеноста и на можностите за самовработување и поддршка на МСП при создавање на нови инвестиции и проширување на постоечките**	Добиен одговор	Целосно реализирана	Делумно реализи рана	Нереализи рана	Продолжува реализиацијата	
1.1	Создавање на база на податоци за пазарот, социо-економските карактеристики на општината и расположливите ресурси,	Да	Не	Не	Да	Не	Податоците се добиваат од Централниот регистер и Агенцијата за вработување.
1.2	Иницијативи за отворање на банкарски експозитури,	Да	Не	Не	Да	Да	Моментално се користи пошта со ограничени услуги. Моментално има банкомати од 4 различни банки.
1.3	Со помош на невладиниот сектор организирање на обуки во делот на менаџментот и маркетингот како и комуникациски вештини на постојните и потенцијалните претприемачи како и на вработените во бизнис секторот (МСП);	Да	Да	Не	Не	Да	Континуирана поддршка на невладиниот сектор во сите активности при аплицирање на проекти и сл. Во извештајниот период опфатени се околу 50 лица.
1.4	Посредување за отворање на канцеларии на подрачните министерства;	Да	Не	Не	Да	Да	Ова преставува континуирана активност на Општината. Во моментов има матична служба и катастар.
1.5	Организирање на информативни кампањи за можностите за самовработување, каде ќе се презентираат постојни и идни програми на Владата и нејзините агенции и тела;	Да	Не	Не	Да	Да	Агенцијата за вработување на годишно ниво да спроведува вакви презентации за невработените лица кои сакаат да отворат свој бизнис и да ги презентира другите Активни програми и мерки за вработување.
1.6	Зајакнување на економијата на општина Демир Капија преку поддршка за отворање на социјални претпријатија (МИР)	Да	Не	Не	Да	Да	Дел од невладините организации може да станат и социјални претпијатија.
1.7	Едукација на локалната администрација за поддршка на претприемништвото и МСП	Да	Не	Не	Да	Не	
1.8	Поддршка на женското претприемништво и вработување на младата популација	Да	Не	Не	Да	Не	

2	Стратешката цел 2. Подобрување на квалитетот на живот на граѓаните	Одговор	Целосно реализирана	Делумно реализирана	Нереализирана	Продолжува реализиацијата	Коментари и забелешки
2.1	Интервениции во водоводната инфраструктура во градот и населените места, каде што не е извршена замена на азбестно-цементни цевки со нови полиуретански цевки со што ќе се решат истовремено два проблема – големите загуби на вода во секундарната мрежа и ќе се подобри квалитетот на водата за пиење, затоа што во градот главниот цевковод е заменет, останува само секундарната мрежа;	Да	Да	Не	Не	Да	Изградена е нова водоводна мрежа. Останува многу мал дел.
2.2	Искористување на водените ресурси на територијата на општината со изградба на акомулации и мали хидроцентрали. (Постои готова Физибилити студија за изградба на акумулациона брана на р. Дошница со мала хидроцентрала и секундарен водоснабдителен систем на река Дошница);	Да	Да	Не	Не	Да	Направене се две мали хидроцентрали на река Бошава.
2.3	Изградба на системи за одведување на фекална вода во селата кои не се покриени со систем за канализација, освен Градот и селата Бистренци и Корешница;	Да	Да	Не	Не	Да	Корешница и Бистренци има фекална канализација, во тек е планирање за Дрен и Пржлево за што има основен проект. За Дрен е во напредна фаза.
2.4	Изградба на атмосферска канализација во градот;	Да	Не	Да	Не	Да	Треба да се продолжи во остатокот од улиците. Пр. улици број 3.
2.5	Изградба на пречистителна станица за отпадни води која ќе ги собира отпадните води и пречистени ќе ги исфрла во реципиентот;	Да	Не	Да	Не	Да	Се подготвуваат основни проекти за прочеститецни станици на испустите во Демир Капија, Корешница, Бистринци и Пржлево. Истите се реализираат преку грант
2.6	Реконструкција и одржување на улици во Демир Капија и населените места, како и локалните патишта, посебно на оние кои водат до населените места и рекреативните (туристички) локалитети и урбано уредување на населените места и туристичките (ракреативни и археолошки) локалитети;	Да	Да	Не	Не	Да	Направен е патот до село Клисура, треба подобрат и за останатите делови. Обезбедени се финасии за три улици.
2.7	Изградба на спортско рекреативни локалитети;	Да	Не	Да	Не	Да	Направено е повеќенаменско игралиште за кошарка. Се планира
2.8	Подобрување на условите за работа на институциите од јавен карактер во општината,	Да	Не	Да	Не	Да	Во тек е процесот на дозавшување на активностите во домот за култура за промена на местото на
2.9	Реконструкција и модернизација на уличното осветлување во општината со примена на мерките за енергетска ефикасност.	Да	Да	Не	Не	Да	Промеменет е најголем дел од уличното осветлување. Во план е подготовка на рекунструкција на фасадата на училиштето.

3	Стратешката цел 3: Зголемување на економската активност преку развој на земјоделие и преработки на земјоделски производи и развој на туризмот и поддршка на инвестиции во земјоделството, фармерството и преработувачката индустрија	Одговор	Целосно реализирана	Делумно реализирана	Нереализирана	Продолжува реализиацијата	Коментари и забелешки
3.1	Да се воспостави систем на едукација и информирање на земјоделците и компаниите од земјоделската дејност за примена на добри земјоделски практики, добра хигиенска пракса и органско производство;	Да	Не	Да	Не	Да	Обуките ги реализираат Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.
3.2	Подготовка на план за класификација на земјиштето и растенијата;	Да	Не	Да	Не	Да	Потребно е континуирана класификацијата на земјиштето и биосферата со цел развој на нови
3.3	Организирање и посета на земјоделски саеми;	Да	Не	Не	Да	Не	
3.4	Помош и поддршка за подготовка на проектни апликации за расположливите европски фондови (ИПАРД) и поддршка при изработка на документацијата во надлежност на општинската администрација;	Да	Да	Не	Не	Да	Активноста се реализира преку Министерство за земјоделиство, шумарство и водостопанство.
3.5	Информативни кампањи за кредитирање во земјоделството;	Да	Не	Да	Не	Да	Се реализираат по барање на Банките.
3.6	Брендирање на специфични земјоделски производи (козјо сирење, маџун и црвен пипер)со ознаките: заштитена ознака на потекло (ЗОП), заштитена географска ознака (ЗГО), гарантиран традиционален специјалитет (ГТС) или колективна трговска марка (КТМ);	Да	Не	Не	Да	Да	
3.7	Уредување на клисурата за спортско – туристички активности и означување и отворање на планински и велосипедски патеки во соработка со Агенцијата за туризам на Република Македонија како и трасирање и обележување на уште 11 планинарски и велосипедски патеки;	Да	Да	Не	Не	Да	Потребно е континуирано чистење на патеките и правење на пешечки мостови
3.8	Организирање и обележување на вински и еко-туристички патеки;	Да	Не	Да	Не	Не	
3.9	Обуки од неформално и формално образование од областа на туризмот и угостителството	Да	Не	Не	Да	Да	
3.10	Изградба и опремување на Етно село „Клисура„	Да	Не	Не	Да	Да	Направена е техничка документација.
3.11	Изградба на пристапен пат и сигналитика до рекреативните туристички атракции Горен и Долен Змејовец и Кинески колиби и археолошките локалитети.	Да	Не	Да	Не	Да	Потребно е да се заштитат и истражат Горен и Долен Змејовец. Кинески колиби и археолошките локалитети се означени и направен е пристапен пат.
3.12	Центар за промоција и продажба на традиционални производи	Да	Не	Не	Да	Да	Локацијата е дефинирана и има техничка документација. Потребно

4	**Стратешката цел 4: Промоција на Општината за целите на ЛЕР**	Одговор	Целосно реализирана	Делумно реализирана	Нереализирана	Продолжува реализацијата	**Коментари и забелешки**
4.1	Формирање на контакт точка во општината за потенцијалните домашни и странски инвеститори;	Да	Да	Не	Не	Не	Ова е континуирана активност на Општината.
4.2	Подготовка на урбанистичка документација за нови индустриски зони на територијата на општината;	Да	Да	Не	Не	Да	Континуирано се проширува урбаното подрачје. Областа Попова кула 1 и Попова кула 2 е пополнето. Се планира развој и
4.3	Изработка на Водич за инвестици (вклучувајќи ја и можноста за инвестиции во искористување на обновливите извори на енергија);	Да	Да	Не	Не	Да	Постои регионален водич.
4.4	Обезбедување на информации до агенцијата за привлекување на странски инвестиции и економските промотори;	Да	Да	Не	Не	Да	Континуирана поддршка од Општината.
4.5	Поддршка и посредување за обезбедување на потребните дозволи за домашните и странските инвеститори	Да	Да	Не	Не	Да	Континуирана поддршка од Општината

5	**Стратешката цел 5: Регионални проекти**	Одговор	Целосно реализирана	Делумно реализирана	Нереализирана	Продолжува реализацијата	**Коментари и забелешки**
5.1	Изградба на регионална депонија за отпад и чистење на дивите депонии кои создаваат грда слика и ги нарушуваат амбиенталните убавини во регионот;	Да	Не	Не	Да	Да	Во фаза на планирања. Ингеренциите се земени на национално ниво.
5.2	Изградба на акумулација и ХМС на река Дошница од која ќе се наводнуваат плодните земјоделски површини на териториите на општините Демир Капија и Неготино;	Да	Не	Не	Да	Не	Направена е физибилити студија.
5.3	Формирање на регионален бизнис инкубатор	Да	Да	Не	Не	Не	Направен е во Велес.
5.4	Формирање на регионално туристичко биро кое ќе ги интегрира селективните туристички понуди на општините во ВПР во една интегрална понуда и ќе ги вмрежи во поширокота туристичка понуда на Република Македонија или во туристичка понуда на ниво на прекугранична соработка со општините во пограничниот појас.	Да	Не	Не	Да	Да	Не е направено.

Извор: Анкети и интервјуа со членови на Работни групи